

מאמר

להבין ענין שמחת תורה – ה'תשל"ה

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא-לאור לשמיני עצרת ושמחת תורה, ה'תשפ"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתים לבריאה

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

לזכות

הילד מנחם מענדל שיחי

ליום הולדתו ט' אלול

ולהכנסו לבריתו של אאע"ה ט"ז אלול, ה'תשפ"א

ולזכות אחיותיו ברכה ליפשא, עליזה, שיינדל תחיינה

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ג הרה"ת ר' שלום דוב בער וזוגתו מרת חי' מושקא

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

שוחאט

ולזכות זקניהם

הרה"ג הרה"ת ר' אברהם ליב וזוגתו מרת חפציבה שיחיו שוחאט

הרה"ח ר' גרשון וזוגתו מרת שרה שיחיו אורנשטיין

ויהי רצון אשר לאורך ימים ושנים טובות ירבה חיילים לאורייתא, וכדרישת רבותנו נשיאנו, לא רק לימוד לעצמו, כי אם גם לימוד עם הזולת, לימוד נגלה דתורה ולימוד פנימיות התורה, שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, וכדיוק הלשון באגרה"ק לרבנו הבעש"ט, הפצת המעינות חוצה, שכל השלשה ענינים מדוייקים, באופן של הפצה, וגם המעינות, ועד שיגיעו גם חוצה, כמבואר בארוכה במ"א, וכיון שנצטוינו על זה, בודאי שניתנו הכחות והאפשריות למלאות הציווי, ובפרט לדכותי אשר גם שמע כמה ענינים בזה מדודו ע"ה שזכה להסתופף בצל כ"ק אדמו"ר הצמח צדק כמו שכותב לי במכתבו הנ"ל, והרי גם הוא עצמו זכה לראות וליהנות מזיו תורתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל.

ויהי רצון שיתעסק בכל האמור מתוך בריאות הנכונה ובשמחה וטוב לבב ומתחיל מבחורי חמד במ מצליח זה כמה שנים.

בכבוד וברכה לבשו"ט בכהנ"ל.

המחברות מצו"ב.

במש"כ ע"ד הסכמה וכו' — ידוע ומפורסם שאין זה בנוהג בית הרב.

באגרה"ק לרבנו הבעש"ט, הפצת המעינות חוצה: נדפסה בכש"ט בתחלתו. ובכ"מ. שכל השלשה ענינים מדוייקים .. כמבואר בארוכה במ"א: ראה אג"ק ח"ה אגרת א"רסב. ובכ"מ.

מדודו ע"ה שזכה להסתופף בצל כ"ק אדמו"ר הצמח צדק: הוא דודו מוה"ר יצחק שוועבעל-זאָלקאווער — ראה אודותיו גם קובץ "אהלי ליובאוויטש" גליון ד (שבט תשנ"ו) ע' 37 ואילך. גם הוא עצמו זכה לראות .. כ"ק מו"ח אדמו"ר: כולל — כנראה — בווען, בתחלת חודש ניסן תרצ"ה. וראה אגרת אליו — אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג אגרת תשסד (ע' שט ואילך). הסכמה .. ידוע ומפורסם שאין זה בנוהג בית הרב: ראה גם אג"ק ח"א אגרת ג'תרעג. ג'תרפב. חט"ו אגרת ה'תנ. חכ"ז אגרת י'תיד, ובהנסמן בהערות שם.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת שמיני-עצרת ושמחת-תורה הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה להבין ענין שמחת תורה, שנאמר בהתוועדות יום שמחת תורה ה'תשל"ה, הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ערב חג הסוכות, ה'תשפ"ב,
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר ז"ע,
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2021 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5782 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

והי' הגילוי דאנכי גו'⁶², אנכי מי שאנכי⁶³, דלא אתרמיז לא בשום אות ולא בשום קוץ⁶⁴, ומ"מ לא הי' אז הענין דשמח"ת, ואדרבה, אז היתה התנועה דהמשכה מלמעלמ"ט כו'¹⁰, משא"כ בשמח"ת, שבא לאחרי יוה"כ שבו ניתנו לוחות אחרונות, הנה ע"י העבודה מלמטלמ"ע, פועלים החיבור דתורה (גם כמו שהיא למטה) עם עצמותו ומהותו ית'. וכל זה הוא מצד השורש דישראל בעצמותו ית', למעלה מהתורה, כנ"ל בפ"י כל הנקרא בשמי ולכבודי, ועד שנמשך באופן גלוי גם בבחי' אף עשיתיו⁶⁵, שהו"ע העקב שברגלים, שגודל שמחתו ניכרת בריקוד ברגלים, ועי"ז פועל ענין השמחה גם בתורה. וענין זה הוא בגילוי בשמח"ת, וממנו ממשיכים זה גם לכל השנה כולה, בעבודה דלימוד התורה וקיום המצוות, ועד שפועל ונמשך גם בכל מעשיך לשם שמים⁶⁶, שכ"ז נעשה באופן של שמחה, שמבטלת את כל המדידות והגבלות כו'⁶⁷. ועד שזה פועל שבעגלא דידן תהי' הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' הוי' אחד ושמו אחד⁶⁸.

תוכן המאמר

וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך (ששייך במיוחד לשמח"ת, שעיקר העבודה היא בענין שמחת התורה, ולא כמו בכל השנה שזהו רק באופן שבפנימיות העבודה ישנו ענין השמחה) – כיון שעל נש"י נאמר „כל הנקרא בשמי“, שהם למעלה מ„שמי“, המיוחד בי, שם הוי', שד' האותיות שבו כוללים כל סדר השתלשלות אבי"ע, ועיקרו כפי שהוא לפני הצמצום, בבחי' הוא ושמו בלבד, ואילו נש"י מושרשים בעצמותו ית' שלמעלה מכל הגילויים, ולכן ביכלתם להמשיך קדושה בהשם, ש„שמך קדוש“ יהי' כמו „אתה קדוש“, באופן דהוא ושמו אחד, שהקדושה דשמו והקדושה דהוא הם בשוה.

וכמו"כ נש"י הם למעלה גם מהתורה, ועד שממשיכים עצמות או"ס בתורה. ואף שהתהוות הנשמות מהעצמות היא באופן שנעשות דבר בפ"ע (ולא כמו התורה שנשארת באותה המדרגה כפי שהיתה לפני ירידתה), הרי אדרבה, מטעם זה גופא נעשה אצלה צמאון גדול כו', ועד שעולה ומתאחדת עם העצמות.

וזהו ענין שמחת תורה, שישראל פועלים תוספת שמחה בתורה, שזהו"ע וישמחו בך – בך היינו כ"ב אותיות התורה, ועד בך בעצמותך, כיון שפועלים החיבור דתורה עם עצמותו ית'.

(62) שם כ, ב.	(65) ראה גם סה"מ תש"ה שם (ע' 73).
(63) ראה לקו"ת פינחס פ, סע"ב. פ' ראה	(66) אבות פ"ב מ"ב.
יח, ד. לא, ד.	(67) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רכג ואילך.
(64) ראה זהר ח"ג רנו, ב. לקו"ת פינחס שם.	(68) זכרי' יד, ט.

הוספה

בי"ה, יו"ד אדר א' תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ בעל מדות ורב פעלים
מוה' אשר שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו עם שתי המחברות המצורפות אליו, רשימת מאמרות וענינים ששמע, וגם מאשר עלה ברעיונו.

מוה' אשר: שוועבעל, ברוקלין. מלפנים – בין ב' המלחמות – וויען. אגרת נוספת אליו – אג"ק ח"ב אגרת שצט. רשימת מאמרות וענינים ששמע, וגם מאשר עלה ברעיונו: חלק מכתביו, יצויין, י"ל ע"י איגוד תלמידיו וידידיו (ישיבת נייטרא – מט. קיסקא) – בקונטרס „ארי"ה שאג“ (תשי"ז); ספר „ולאשר אמר“ ח"א (תשכ"ב).

בס"ד. יום שמחת תורה, ה'תשל"ה

(הנחה בלתי מוגה)

להבין ענין שמחת תורה. דהנה ידוע שאף שהפירוש הפשוט דשמח"ת היינו שישראל שמחים עם התורה, הרי מבואר במאמרי רבותינו נשיאינו שהפירוש דשמח"ת הוא (גם) שישראל משמחים את התורה, וכפי שרואים גם בפשטות שכאשר האדם רוקד בשמח"ת יחד עם התורה, אזי ממילא רוקדת גם התורה, ויתירה מזה, שעיקר הריקוד הוא בהס"ת, והאדם הרוקד נעשה רגלים של הס"ת, וזוהי מצות היום דשמח"ת², לשמח את התורה כו'. וצריך להבין, איך אפשר לומר שהתורה צריכה להשמחה שמוסיף בה האדם, הרי התורה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה, ועד שיש בה גם ענין התענוג, וכמ"ש³ ואהי' אצלו גו' שעשועים גו', שעשועי המלך בעצמותו, וכיון שעוז וחדוה במקומו⁴, הרי מובן שיש בה גם ענין השמחה, וא"כ, מדוע צריך לשמח את התורה. ובפרט לפי הביאור הידוע בהטעם ששמח"ת הוא דוקא לאחר יוה"כ⁵, יום שבו ניתנו לוחות אחרונות⁷, שאז היתה התורה במעלה הכי עליונה, ובאופן דכפלים לתושי⁸, וניתנה בשמחה ובלבב שלם⁹, דהיינו, הן מצד המשפיע שנתנה בשמחה, והן מצד המקבל שהראה שהוא שמח מקבלת התורה¹⁰. ולאחר הפלאה זו, אומרים שכל זה אינו מספיק, ועדיין צריך לשמח את התורה בשמח"ת. גם צריך להבין מה שישראל הם המשמחים את התורה, שדוקא הם יכולים לפעול ענין השמחה בתורה, ובזה גופא, יכולים לפעול זאת דוקא נשמות למטה המלובשים בגוף, היינו, לא הנשמות כפי שהם למעלה, ואפילו לא נשמות כפי שהם למטה אבל באופן שעסוקים בעניני הנשמה, אלא דוקא הנשמה כפי שמלובשת ועוסקת בענינים הגשמיים השייכים

- 1) ראה רד"ה להבין ענין שמח"ת עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' לא). תש"ה (סה"מ תש"ה ס"ע 68 ואילך). ובכ"מ.
- 2) ראה ספר השיחות תש"ג ע' 8. תש"ה ע' 58.
- 3) משלי ח, ל.
- 4) ראה עמק המלך שער א'. וראה לקו"ת שה"ש כו, סע"א.
- 5) דברי הימים"א טז, כו.
- 6) ראה אוה"ת שמע"צ ע' א'תשעט ואילך. סה"מ עזר"ת ס"ע ל. תרפ"ז ע' לו. תרפ"ט ס"ע סו ואילך. וש"נ.
- 7) תענית כו, ב במשנה (ובפרש"י). גמרא שם ל, ב.
- 8) איוב יא, ו. שמו"ר פמ"ו, א. וראה מאמרים שבהערה 6.
- 9) ראה פרש"י תשא לג, יא.
- 10) חסר קצת (המו"ל).

יום שמחת תורה, ה'תשל"ה

שהיתה לפני הירידה כו', ובלשון הידוע⁴⁹ שהתורה הזאת לא תהי' מוחלפת, וגם כפי שנלמדת ע"י תינוק משמתחיל לדבר שאביו מלמדו תורה⁵⁰ צוה לנו משה⁵¹, ה"ה בתוקף מעלתה כו'. משא"כ הנשמה, שבירידתה למטה להתלבש בגוף ה"ה נעשית בבחי' מציאות נפרד כו', ועד שבריאת האדם היתה ע"י המאמר נעשה אדם גו'⁵², שהוא א' מעשרה המאמרות שבהם נברא העולם⁵³, ויש לו איזה צד השוה עמהם כו'. ואע"פ שבבריאת האדם נאמר⁵⁴ ויפח באפיו גו', ומאן דנפח מתוכי נפח⁵⁵, הרי כאשר הנשמה מתלבשת בגוף, אזי הגוף מעלים ומסתיר על תוכיותו ופנימיותו כו'. וזהו גם מש"נ בבריאת האדם (לא רק) בצלמנו (אלא גם) כדמותנו⁵², כמבואר בכ"מ⁵⁶. ונמצא, שאע"פ שמצד שרש נש"י בעצמותו ית' ה"ה למעלה מהתורה, הרי בירידתו למטה נעשו מציאות נפרדת כו', וא"כ, איך ביכלתן לפעול ולהמשיך עצמות אוא"ס בתורה כו'. אך הענין הוא, שדוקא מצד ירידת הנשמה למטה⁵⁷, הרי אדרבה, מטעם זה גופא נעשה אצלה צמאון גדול כו'⁵⁸, ועד שעולה למעלה ממדידת הזמן, ובשעתא חדא ורגעא חדא מתאחדת נשמתו בעצמותו ית'¹⁰.

(ה) **וזוהו** גם הענין דשמח"ת, שישראל פועלים תוספת שמחה בתורה, שזהו"ע וישמחו כן, "בך" היינו כ"ב אותיות התורה⁵⁹, ועי"ז מגיעים לפי' הב' דוישמחו כן, כן בעצמותך⁶⁰. וזהו גם העילוי דשמח"ת אפילו לגבי מ"ת שבחג השבועות, שאז הי' הענין דוירד הוי' על הר סיני⁶¹,

- 49) עיקר הט' מי"ג העיקרים (פיה"מ להרמב"ם סנהדרין הקדמה לפרק חלק). וראה רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ט. הל' מלכים פ"א סוף ה"ג.
- 50) ברכה לג, ד.
- 51) הל' ת"ת לאדה"ז רפ"א. וש"נ.
- 52) בראשית א, כו.
- 53) אבות רפ"ה.
- 54) שם ב, ז.
- 55) תניא רפ"ב בשם הזהר.
- 56) ראה גם ד"ה כי חלק הוי' עמו דש"פ האזינו (לעיל ע' ...).
- 57) נזכר גם הענין דדירה לו ית' בתחתונים. — וראה סה"מ תש"ה שם ע' 70), ש"להיות דנש"י מושרשות בעצמות א"ס ונמשכים בבחי' השתל', ע"כ ע"י נשלמת הכוונה להיות לו דירה. והגם דתורה ג"כ מושרשת בעצמות, מ"מ ע"י התורה לבד אינה נשלמת הכוונה, שהרי התורה אורייתא וקוב"ה כולא חד, שהיא נמשכת מן העצמות בבחי' יחוד עם העצמות, ובכדי שיהי' ההמשכה והגילוי בעולם, צ"ל מי שיקבל מהעליון וימשיך אל התחתון, ולכן, דוקא נש"י ש"אופן התהוותן מן העצמות .. שנעשות דבר בפ"ע .. ע"כ ע"י .. נשלמת הכוונה להיות לו ית' דירה. ובד"ה להבין ענין שמח"ת תשי"ח (סה"מ תשח"י ע' לו), שמוזה גופא שהכוונה דדירה בתחתונים נשלמת ע"י ישראל ולא ע"י התורה, מובן, שנש"י הם למעלה מהתורה כו' (המו"ל).
- 58) ראה גם המשך תער"ב פקע"ח (ח"א ע' שסג [ח"ב ס"ע תצון ואילך]).
- 59) שהש"ר פ"א, ד (קרוב לסופו).
- 60) ראה לקו"ת שמע"צ פט, ד.
- 61) יתרו יט, כ.

דאתה (כנ"ל), אמנם הוא ושמו בלבד היינו שהקדושה ד"שמו" והקדושה ד"הוא" הם בשוה³⁵, כמרומז בזה ש"הוא" ר"ת הוא ושמו אחד כו'³⁶.

ד) **והנה** כשם שישראל הם מקדשי שמך, שזהו מצד שרשם בעצמותו ית', למעלה גם מבחי' שמי, כמו"כ הם גם למעלה מהתורה³⁷, ועד שממשיכים עצמות או"ס בתורה, כפי שמצינו בדוד שהי' מחבר אורייתא עם קוב"ה³⁸. ועד"ז גם בכאו"א מישראל. וכידוע בענין תלת קשרין אינון מתקשרן דא בדא, ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה³⁹, דלכאורה אינו מובן, שהרי כדי לקשר ג' דברים צ"ל ב' קשרים⁴⁰, אך הענין הוא⁴¹, שמלבד ב' הקשרים שישראל מתקשרים עם התורה והתורה מתקשרת עם קוב"ה [והיינו לפי שבכולם יש סתים וגליא (פנימיות ונגלה)], והקשר הוא באופן שהסתים של הדרגא התחתונה מתקשר עם הגליא של הדרגא העליונה כו'⁴²], ישנו גם קשר שלישי, שזהו הקשר בין ישראל וקוב"ה, מצד השרש דישראל בעצמותו ית', ועי"ז ממשיכים ישראל או"ס בתורה, ופועלים שכל הג' קשרין נעשים כולא חד. וזהו כל הנקרא בשמי ולכבודי, דאין כבוד אלא תורה⁴³, והיינו⁴⁴, שהכוונה בזה שנש"י נקראים ונמשכים בשמי היא לכבודי, שימשיכו בחי' עצמות או"ס בתורה, וכפי שנמשך אח"כ בפרטים דבראתיו יצרתיו שזהו תושב"כ ותושבע"פ כו'⁴⁵.

אך עדיין צריך להבין, דהנה ידוע שהנשמות שהן מושרשות בעצמות, התהוותן מהעצמות היא באופן שנעשות דבר בפ"ע כו'⁴⁶, ולא כמו התורה, חכמתו ורצונו של הקב"ה, שעלי' נאמר⁴⁷ הלא כה דברי כאש, שאע"פ שנסעה וירדה בסתר המדרגות כו'⁴⁸, ה"ה באותה המדרגה כמו

(35) ברשימה נוספת, ש"הוא ושמו" ר"ת
שוה.
(36) ראה המשך תרס"ו ע' קפג [רמד].
(37) ראה גם שם ס"ע רל [שה] ואילך.
(38) ראה זח"ג (ברע"מ) רכב, ב. לקו"ת שלח מז, ג. ובכ"מ.
(39) זחר ח"ג עג, א. וראה מאמרי אדמו"ר האמצעי דרושי חתונה ח"א ע' רנ. סה"מ עטר"ת ע' תצב.
(40) ראה גם מאמרי אדמו"ר האמצעי נצבים ע' תשפג ואילך. סה"מ תרנ"ז ע' כח ואילך. הי"ש"ת ע' 61 ואילך. שם ע' 68 ואילך.
(41) ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 409. וראה

ד"ה פתח ר' שמעון תשל"ד (תו"מ סה"מ אייר ע' רפח).
(42) ראה המשך תרס"ו ע' שפה ואילך [ע' תקח].
(43) אבות פ"ו מ"ג.
(44) ראה סה"מ תש"ה שם (ע' 72).
(45) מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ז ע' שסז. אוה"ת האזינו ריש ע' א'תרמה.
(46) ראה גם ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי קיד, ד [רכז, ב] ואילך. להצ"צ ח"א ע' תקמו ואילך.
(47) ירמי' כג, כט. ברכות כב, א.
(48) תניא פ"ד.

לגוף (אלא שזהו באופן שהנשמה מנהיגה (פירט אָן) עמהם כו'), היא זו שפועלת ענין השמחה בתורה, ודוקא ע"י הריקוד שהוא פעולת הרגלים (מצד בחי' עקב שבנשמה) שבהם תלוי ענין הקפיצה וריקוד.

ב) **ועד"ז** צריך להבין מ"ש¹¹ וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך, שהפירוש בזה, שע"ז שהם מקדשי שמך, הרי זה פועל בהם שמחה — וישמחו בך. ובהקדים, שענין זה אומרים (לא רק בשמח"ת, אלא) גם בכל מועדי השנה, אלא שעיקר עבודה זו היא בשמח"ת, ומשם לוקחים זאת על כל השנה כולה. וכמו בכל עניני חודש תשרי, שהוא חודש כללי, שממנו נמשכים כל הענינים על כל השנה¹², והיינו, שענין היראת שמים וקבלת עול הוא בעיקר בר"ה, וממנו נמשך לכל השנה, וענין התשובה הוא בעיקר ביוה"כ, וממנו נמשך לכל השנה, וענין השמחה הוא בעיקר בזמן שמחתנו, ובפרט בשמח"ת, וממנו נמשך לכל השנה כולה. וההפרש בין עבודת השמחה שבשמח"ת לעבודת השמחה שבכל השנה הוא, שבכל השנה השמחה אינה עיקר עבודת האדם, כי אם שבפנימיות העבודה יש גם ענין השמחה, משא"כ בשמח"ת עיקר העבודה היא שמחת התורה. וכמו בענין הקב"ע, שבר"ה, שאז הוא הזמן דתמליכוני עליכם¹³, עיקר העבודה היא בקב"ע, משא"כ במשך כל השנה, הנה אף שענין הקב"ע הוא יסוד ועיקר ושרש העבודה¹⁴, מ"מ, העבודה עצמה היא בענינו של היום, דכל יומא ויומא עביד עבידתי¹⁵. ועד"ז הוא גם בשמח"ת, שעיקר העבודה היא בענין שמחת התורה, כנ"ל. אך צריך להבין מהו הענין שישראל נקראים מקדשי שמך, והיינו, שאע"פ שזהו שמך, שמי המיוחד לי¹⁶, שהוא קדוש מצ"ע, מ"מ, ממשיכים ישראל קדושה בהשם, דלכאורה, מהו הצורך להמשיך תוספת קדושה בהשם, ואיך יכולים ישראל לפעול זאת.

ג) **אך** הענין הוא, דהנה כתיב¹⁷ כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, ונתבאר במאמר דויהי בשלשים שנה (שמח"ת בסעודה תש"ה¹⁸), שכל הנקרא בשמי (שמי המיוחד בי) קאי על

(11) נוסח ברכת היום דיו"ט.
(12) ראה אוה"ת סוכות ע' א'תשנו. ברכה ע' א'תתסו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. תרנ"ו ע' רעה. תש"ב ע' 49. ועוד.
(13) ר"ה טז, א. לד, ב.
(14) תניא רפמ"א.
(15) לשון הזהר — ח"ג צד, ב.
(16) ראה סוטה לח, א.
(17) ישעי' מג, ז.
(18) סה"מ תש"ה ע' 70. וראה גם סה"מ עטר"ת שבהערה 1. ד"ה להבין ענין שמח"ת תשי"ב ותשי"ח (סה"מ תשי"ב ע' קמט ואילך. תשי"ח ע' לא ואילך).

נש"י, וכמו שת"י כל דא בגין אבהתכון צדיקיא דאתקרי שמי עליהון, והיינו, שהנשמות הן נקראות ונמשכות בשמי, ומובן ששמי הוא למטה ממה שנקרא ונמשך בשמי, והיינו, שהנשמות שנקראות בשמי ה"ה למעלה משמי (שכל מציאות השם הוא בשביל הזולת), אלא שהן נקראות ונמשכות בשמי.

ומקדים לבאר¹⁹, דהנה, שמי (כל הנקרא בשמי, שהוא למעלה לא רק מבחי' בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, אלא למעלה גם מכבודי), שמי המיוחד בי, קאי על שם הוי', שיש בו ד' אותיות, שהם כנגד ד' העולמות אצילות בריאה יצירה עשי²⁰, וגם כנגד ד' המדרגות שבאצילות גופא²¹, שיו"ד הוא בספירת החכמה, ה' ראשונה בספירת הבינה, ו' בז"א, וה' אחרונה במלכות. והם הע"ס שמקנין באבי"ע, דאבא עילאה מקננא באצילות²², אימא עילאה מקננא בכורסייא (בריאה), שית ספירן ביצירה ואופן בעשי' (כדאיתא בתקו"ז²³). והיינו, דכשם שהתורה כללות ופרטות נאמרה²⁴, כן הוא בד' האותיות דשם הוי', שבכללות הם כנגד ד' עולמות דאבי"ע, ובפרטיות ישנם בכל עולם. וזהו גם ביאור הענין שהאדם נמצא בעולם העשי' ופועל גם בעולם האצילות (וגם בכללות סדר ההשתלשלות שלמעלה מעולם האצילות), מאחר שבכל עולם (באצילות ובעשי') גופא ישנם ד' האותיות דשם הוי' שכוללים את כל סדר ההשתלשלות דאבי"ע. ובאמת הנה גם לפני כל סדר ההשתלשלות, דהיינו לפני הצמצום, ישנו כבר שם הוי', ואדרבה, זהו עיקר ענין שמי המיוחד בי, כדאיתא בפדר"א²⁵ דעד שלא נברא העולם הי' הוא ושמך בלבד, ובמ"א²⁶ איתא עד שלא נאצל אצילות העליון כו', שזהו²⁷ אפילו קודם אצילות דכללות, היינו באוא"ס שלפני הצמצום, הנה גם שם ישנו ענין השם, הוא ושמך, אלא שזהו באופן דבלבד. והיינו שבעצמותו ית' הו"ע הרצון כו'²⁸, שקשור עם ענין האור (כפי שהוא לעצמו), ועד שיהי' מזה אור ששייך

(19) שם ס"ע 69 ואילך.
 (20) עץ חיים שער מב (שער דרושי אבי"ע) פ"א-ב.
 (21) ראה עץ חיים שם פ"א-ב. שם שער ג פ"א. שערי קדושה להרח"ו ח"ג ש"א. תניא אגה"ת פ"ד.
 (22) ראה הנסמן בסה"מ תש"ג ע' 133 בהערה.
 (23) ת"ו (כג, א).
 (24) ראה חגיגה ו, סע"א. סוטה לז, ב.
 (25) פרק ג.
 (26) עבודת הקודש חלק היחוד פרק ב.
 (27) ראה סה"מ תרנ"ד ע' רחצ ואילך. ובכ"מ.
 (28) ראה ספר הערכים חב"ד ח"ד ס"ע תפב ואילך.

שממנו יהי' גילוי לזולתו, ומזה נמשך אח"כ סדר ההשתלשלות דד' אותיות שם הוי', שכל המשכה וגילוי היא ע"י ד' אותיות אלו²⁹, ומזה נשתלשל ויורד כו' עד לעוה"ז התחתון.

ועז"נ כל הנקרא בשמי, שנש"י הם למעלה מבחי' שמי, כי, לאחר כל ההפלאות הנ"ל שבענין השם, ועד לתכלית העילוי דבחי' הוא ושמך בלבד, הרי זה שם בלבד, שאין לו ערך וחשיבות לגבי עצמותו ומהותו ית', שאינו צריך לשם כלל, שענינו אור והמשכה כו'. ואילו נש"י הם למעלה מענין השם, להיותם מושרשים בעצמות א"ס שלמעלה מכל הגילויים. והראי' לזה, ממה שאמרו רז"ל³⁰ במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים (ועמך כולם צדיקים³¹), כי, ענין ההמלכה הוא אם יהי' ענין גילוי האור, והמלכה זו שייכת גם על האור שבבחי' גילוי העצמות, שהרי גם הגילוי הזה הוא בבחירה רצונית (ולא באופן הכרחי ח"ו), וממילא שייך בזה המלכה אם יהי' הגילוי. וכיון שנמלך בנשמותיהן של צדיקים על גילוי האור, הרי מובן שהנשמות קדמו והם למעלה מכל בחי' גילוי אור, ורק ע"י ההמלכה עמהם היתה ההחלטה שיהי' ענין גילוי האור, החל מהענין דשמי המיוחד בי, עד שמזה נמשך הענין דהלך הקב"ה מהלך ת"ק שנה (שזהו המהלך שבין רקיע לארץ) לקנות לו שם³², ועד להמשכה לעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה הימנו.

וזהו שישראל הם מקדשי שמך, דכיון שהם למעלה מענין השם, למעלה אפילו משמי המיוחד בי, לכן ביכלתם להמשיך קדושה בהשם³⁰. והיינו, שאע"פ שהשם הוא קדוש מצ"ע, וכמ"ש³³ אתה קדוש ושמך קדוש, הרי אינו דומה הקדושה דשמך קדוש לקדושה דאתה קדוש (שלכן מחלקים ביניהם ואומרים ב"פ קדוש, ולא אומרים אתה ושמך קדוש), וזהו שישראל הם מקדשי שמך, שפועלים שהקדושה דשמך קדוש תהי' באותו האופן דאתה קדוש³⁴. והיינו שיהי' באופן דהוא ושמך בלבד, ש"שמו" בשוה לדרגת "הוא", שבחי' זו היא נעלית יותר מענין אתה קדוש ושמך קדוש, שבבחי' זו הקדושה דשמך אינה דומה להקדושה

(29) ראה סה"מ תרנ"ו ס"ע רנ ואילך.
 (30) ראה רות רבה פ"ב, ג. וראה המשך ר"ה תש"ג (סה"מ תש"ג ע' 9 ואילך). ובכ"מ.
 (31) ישע"י ס, כא.
 (32) קה"ר פ"ז, א (ב). וראה אה"ת שמות ס"ע ל ואילך. סה"מ תר"ל ע' צט. תרס"ח ע' פו. ועוד.
 (33) נוסח תפלת העמידה.
 (34) ראה תו"א ויחי מו, ב ואילך. לקו"ת שה"ש כו, א. מאמרים שבהערה 32.